

Žalm 110

Davidův, žalm.

Výrok Hospodinův mému pánu:

„Zasedni po mé pravici,

já ti položím tvé nepřátele za podnoží k nohám.“

Hospodin vztáhne žezlo tvé moci ze Sijónu.

Panuj uprostřed svých nepřátel!

Tvůj lid přijde dobrovolně v den, kdy pohotovost svoláš ;

v nádheře svatyně jak rosa z lůna úsvitu se objeví tvé mužstvo/mládí.

Hospodin přísahal a nebude želet:

„Ty jsi kněz navěky podle Malkisedekova řádu.“

Panovník ti bude po pravici,

rozdrtí v den svého hněvu nepřátelské krále.

Bude soudit pronárody – plno mrtvol všude –,
on rozdrtí hlavu velké země.

Cestou z potoka pít bude, proto vztyčí hlavu.

Ve čtvrtek byl svátek Nanebevzetí Páně, v křesťanském krédu připomínaný slovy „vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha Otce všemohoucího“. A mně přitom vždycky vyskočí vzpomínka na kolegu pobíhajícího po bohosloveckém semináři a vykřikujícího *fahrt-fahrt-himlfahrt*. A pak jakože přidal plyn a odfáral nahoru do nebes. Sedí po Boží pravici? Co to je za podivnou zastaralou představu? Kolik je tu v těch několika slovech nakupeno podezřelé církevní vítězoslávy – všemohoucí, vladařská pravice... Není to jen nebezpečný sentiment? A tak mne po letech uklidnilo setkání s 110. žalmem: Vždyť ti apoštolští a církevní otcové to opsali odsud. Není to vzpomínka nějakého sběratele náboženských kuriozit, ale literární výpůjčka. Odkaz na svatá Písma první církve. Ne nadarmo je to snad nejcitovanější žalm v Novém Zákoně. Jenže – jen se do něj zaposloucháte, otázky se opakují a vrší: ZASEDNI – po pravici MĚ, dokud ti nesložím tvé nepřátele jak takovou rohožku u tvých nohou, tak zní první z provokativních nebeských výzev 110. žalmu. A pak – po onom provokativním USEDNI – se objeví další – PANUJ! Panuj uprostřed nepřátel svých... Co to je, to „PANUJ“? Jakou z toho čerpat inspiraci, lásku, naději a víru? Neinspiruje to spíš mocichtivé kreatury věku tohoto? Kreatury, které si své bezcitné mocenské ambice a agrese rády nechávají zaštiťovat náboženskými autoritami či posluhovači té které konfese? Není ten žalm songem leda tak pro ty, kteří by nejraději byli jako Bůh – hlavně Mocný – všemocný – vševládoucí? Není to jen výlev skryté, nábožensky pomazané touhy určovat tón, bez skrupulí vládnout druhým? Touhy po vlivu a moci, v samém evangeliu odhalené jako touhy dábelké?

Na texty jako je 110. žalm, je ovšem třeba pohlížet nejen s otázkami – ale také k nim přistupovat s velice pozorným čtením. Když si titulů v žalmu vyjmenovávaných všimneme pozorně, může nám např. dojít – ten oslovený „můj pán“ nikde není nazván králem, ba ani vítězem. Nepřáteli se to tam jen hemží, ba i vizemi vítězství a soudu – ale možná nebude od věci připustit, kdoví, zda se ten žalm nezpívá v situaci, kdy je kolem vidět a slyšet hodně nepřátel,

silných, vítězcích – a jejich vládce. Hlavně ty velké hlavouny velkých říší. A evidentně nikdo z nich nedá na nějakého vladaře, ustanoveného Hospodinem nad Božím lidem. Situace, kdy vítězství nejenže není na dosah ruky – ale ani na obzoru.

Vlastně je to situace „standardně biblická“: Připomíná to Mojžíše – ustanoveného, aby zvěstoval Hospodinovo vítězství nad faraonem. Mojžíše, který při tom pověření zakouší jen vlastní bezmoc, umocněnou nevírou vlastního lidu a faraonovou zpupností. Nebo vzpomeňme na soudkyni Deboru a ženu Jáel, které se musely postavit generálovi Síserovi, co zaslíbenou zemi válcoval se svými 900 tanky, tedy válečnými vozy. A v neposlední řadě, už kvůli věnování v nadpisu, se hodí připomenout Davida, který vykročil, nezakrytě, ba bezmocně – proti Goliášovi. „Jdeš na mne s holí jak na psa!“, posmíval se tehdy ten nadutý Donald mládenečku, pastýři Davidovi.

A tahle scéna nás opět vrací k žalmu, protože **hůl – pastýřská – a žezlo** v řeči Starého Zákonu **jedno jest**. Síla toho mládenečka, zrozeného za úsvitu, tedy síla onoho skoro mláděte, jež žádná kovaná autorita nebere na vědomí, je tedy spíš v **důvěře**. V důvěře, že ono pozvání ZASEDNI – PANUJ – Ujmi se vlády znamená: DŮVĚŘUJ. Důvěřuj, že Hospodin si to s těmi nadutými a přerostlými mocichtivými reprezentanty agrese, cynismu a arogance nakonec vyřídí. Že **jeho je vítězství**, i **když** to vítězství momentálně **není na obzoru**, natožpak na dosah ruky. A že právě k tomu vítězství ukazuje hůl či žezlo, jež teď držíš v ruce.

K téhle důvěře patří i to vzít vážně, k čemu se podle svědectví biblického písničkáře sám Hospodin *zavázal* a čeho rozhodně *nebude nikdy litovat*: Ten vládce, usazovaný po Boží pravici, je ustanoven jakožto **kněz na způsob Malkisedeka**. A kněžství na způsob Malkisedeka odkazuje na jednu krásnou historku z Tóry: Malkisedek se zjeví jako finále příběhu, kde se to válčíci králi jen hemží. Za Abrahama válčili čtyři velko-králové proti pěti domácím kenaanským, a domácí sodomský král to na plné čáře projel. Ti 4 vítězni velkokrálové vlečou do zajetí civilní obyvatelstvo Sodomy včetně Abrahamova synovce Lota. Abrahama to minulo, protože bohatý sodomský kraj, co přitahoval pastevece, obchodníky i dobovačné armády, si k bydlení a podnikání vybral Lot – a na Abrahama zůstaly neúrodné pahorky, jimž se agresori vyhýbají. A přesto se ta odvlékaná rukojmí vydal zachránit. Ač nemusel, nasadil vlastní kůži a s pouhými 318 muži při nočním výpadu zaskočil vítězné armády, a osvobodili všechna ta rukojmí. Bez jakýchkoli ztrát na životech civilistů.

A když se z té mise Abraham vrací, najednou, kde se vzal, tu vzal – Malkisedek. *Král spravedlnosti z města Pokoje*. Desátý král, který jak kdyby spadl z nebe. Tak trochu jako *deus ex machina* přichází, ne aby zamotanou situaci vyřešil. Tu vyřešil už Abraham, ale aby přivítal Abrahama chlebem a vínem a jeho i nás ujistil: Takhle se zápasí o Boží věc. Takhle se nastoluje spravedlnost a pokoj. Takhle se obnovuje lidskost v nelidských poměrech.

Onen *můj pán*, jenž v 110. žalmu slyší: *usedni* po Boží pravici – *neboj se pustit do zápasů* o věc Hospodinovu, o pokoj a spravedlnost – je tedy vladař, pán, který je zavázán, aby zápasil tak, jak to Abrahamovi schválil Malkisedek. S nasazením vlastní kůže. Ne jako profesionál Goliáš, ne jako farao či Sísera – ale jako ti, kdo se proti mašinerii nelidskosti vydávají v důvěře v Hospodinovo pověření a zaslíbení. Tohle je situace – a záměr žalmu. Ne hymna násilníků – ale píseň, která ujišťuje: Hospodin za svým vyvoleným stojí, i když se zdá, že navrch má všechno, co se jeho záměrům, plánu, řádu, směřování vítězně protíví. On sám otevírá výhled k finále, kdy ty mašinerie padnou.

Ustanovení takového vladaře – po způsobu krále spravedlnosti a pokoje – inspirovalo pak novozákonní autory k jejich interpretaci. Slovo 110. žalmu užívají k tomu, aby Ježíšovo vzkříšení vyložili jako vladařskou intronizaci, jako usazení na trůn po Boží pravici. Ježíšovo kněžské poslání a jeho význam pro nás nelze odvodit od praxe chrámové, kultické, tradičně náboženské, ale od tohoto nezvyklého, ojedinělého kněze Malkisedeka, kněze Boha nejvyššího, krále spravedlnosti a pokoje.

Mimochodem, žalmová vize onoho budoucího finálního vítězství – se stala argumentačním podkladem i pro Pavlův výklad v 1K 15, včetně onoho slavného výroku „*jako poslední nepřítel bude poražena smrt*“. Možná si vzpomenete, že právě toto vyznání čte Harry Potter na náhrobku rodičů v té fázi příběhu, kdy má navrch nepřítel a všichni jeho poskokové.

Když nás oslovilo poselství z velikonočního jitra o vítězství našeho Pána – a když se ptáme, jak se jeho síle otevírat a jaký má pro nás význam, smíme ten žalm slyšet jako pozvání: Nebojte se tuhle vizi Božího vítězství pustit do srdce. Nebojte se podle ní orientovat, i když má zrovna navrch pyšná nelidskost. A nebojte se k tomuto knězi a králi dobrovolně přidat. Amen.

Ž 110; 25.5.2025 Husovice; 1.6. Salvátor (Píseň: Salvátor)

Pozdrav:

In: Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života. ...první vstal Kristus, potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho. Tu nastane konec, až Kristus zruší vládu všech mocností a sil a odevzdá království Bohu a Otci. Musí totiž kralovat, „dokud Bůh nepodmaní všechny nepřátele pod jeho nohy“. Jako poslední nepřítel bude přemožena smrt, vždyť „pod nohy jeho podřídil všecko“. Až mu bude podřízeno všecko, pak i sám Syn se podřídí tomu, kdo mu všecko podřídil, a tak bude Bůh všecko ve všem.

Píseň Vítězi k počtě zpívejme NEZ 560

Modlitba

Náš Pane, smíme se ve shromáždění tvého lidu radovat – a mnoho očekávat – i když na nás samotné možná není radost pohledět. Ale ty přicházíš. Dáváš zaznít evangeliu naděje a radosti. Tys vzkřísil svého služebníka Ježíše – a tak jsi udělal čáru přes rozpočet každé lidské podlosti, strachu, zlobě i beznaději a smrti.

A i když nám nejednou připadá, že toto evangelium zůstalo kdesi daleko – přece ho od tebe čekáme. Potřebujeme v něm zakotvit. Potřebujeme, aby nám otevřelo hlavu i obzory – proměnilo naše nazírání na život a svět, náš pohled na tebe – a na nás samotné. Prosíme tedy – daruj nám tento výhled. Obdaruj ty, kdo od tebe mnoho čekají, a pozvedni ty, kdo nemají sílu či chuť od tebe očekávat. Amen.

Čtení Mt 22,41-46

Píseň V nebi je trůn – Sv 360

kázání Ž 110

Píseň Žalm 110 z EZ

(VP)

Vysluhování: Chvalozpěv – Sv 215 (nebo NEZ)

Ohlášky

Přímluvná modlitba (Přijď Kí Tvé)

Poslání Žd 4,14; 12,1-2

Požehnání Žd 13, 20n

A Bůh pokoje, který pro krev stvrzující věčnou smlouvu vyvedl z mrtvých velikého pastýře ovcí, našeho Pána Ježíše, nechť vás posílí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli; on v nás působí to, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věky věků! Amen.

Píseň NEZ 779 (Můj Pán všechny svolá)